

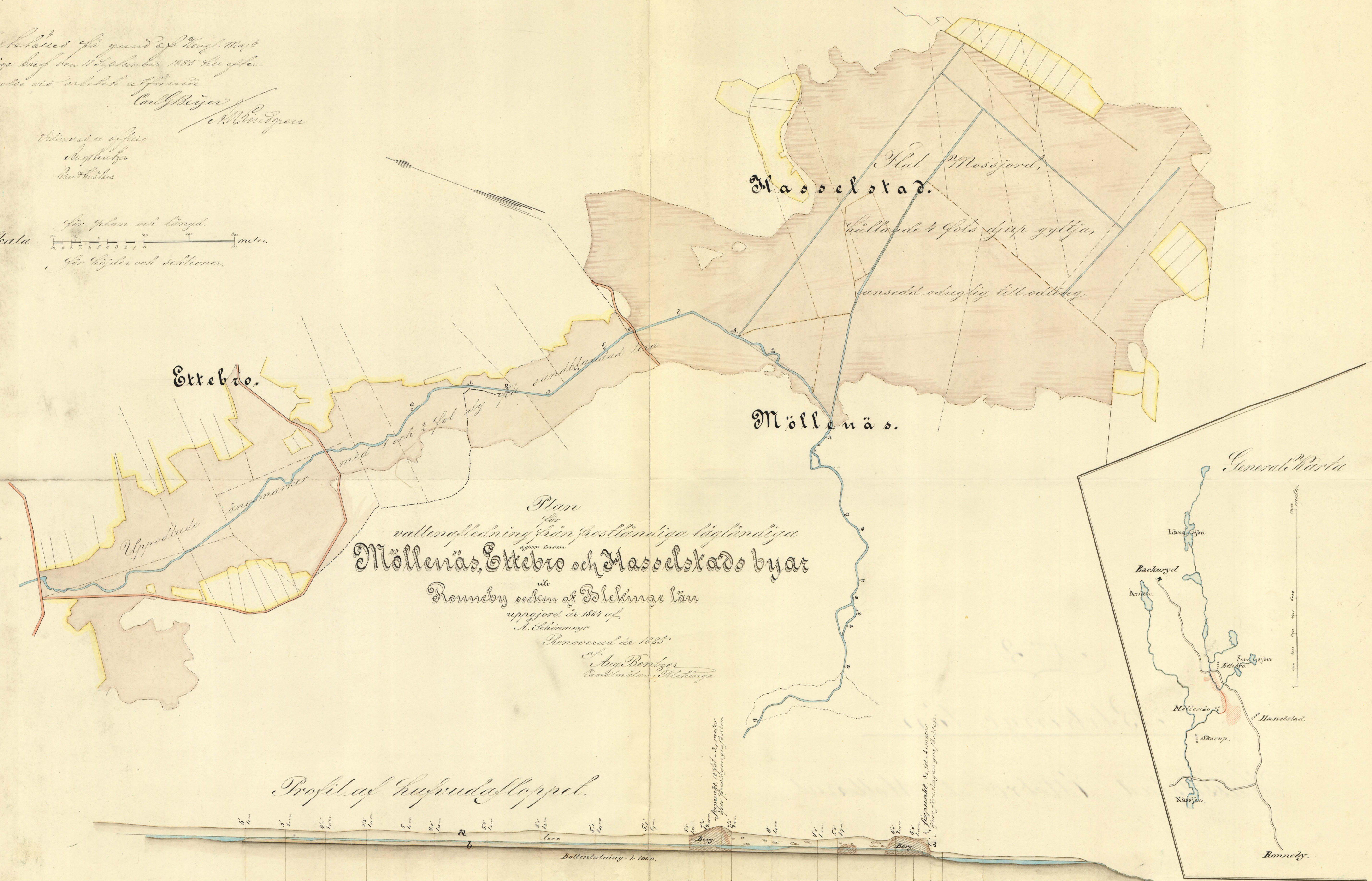
afskrift

Ärkebiskops för grund af Kongl. Mått
nåliga kung den 11. September 1835 till efter
sättelse vid arbetet utförande

Carl Beijer
M. Lindgren

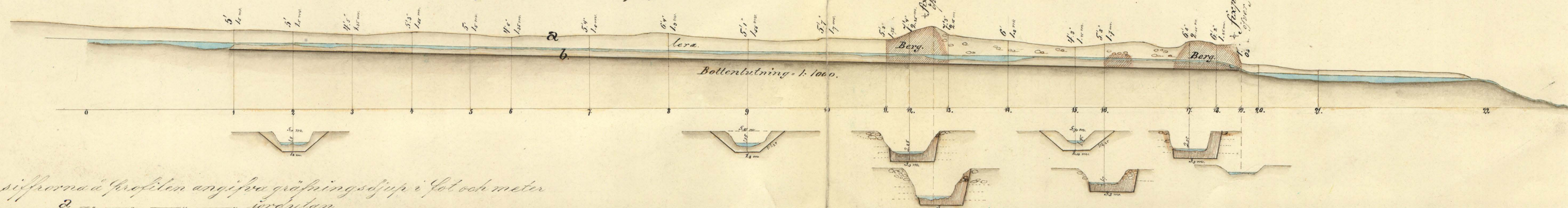
Utkomnad i afseende
• Skattebatter
• Rindmått

Skala
För plan och längd.
För höjder och sektioner.

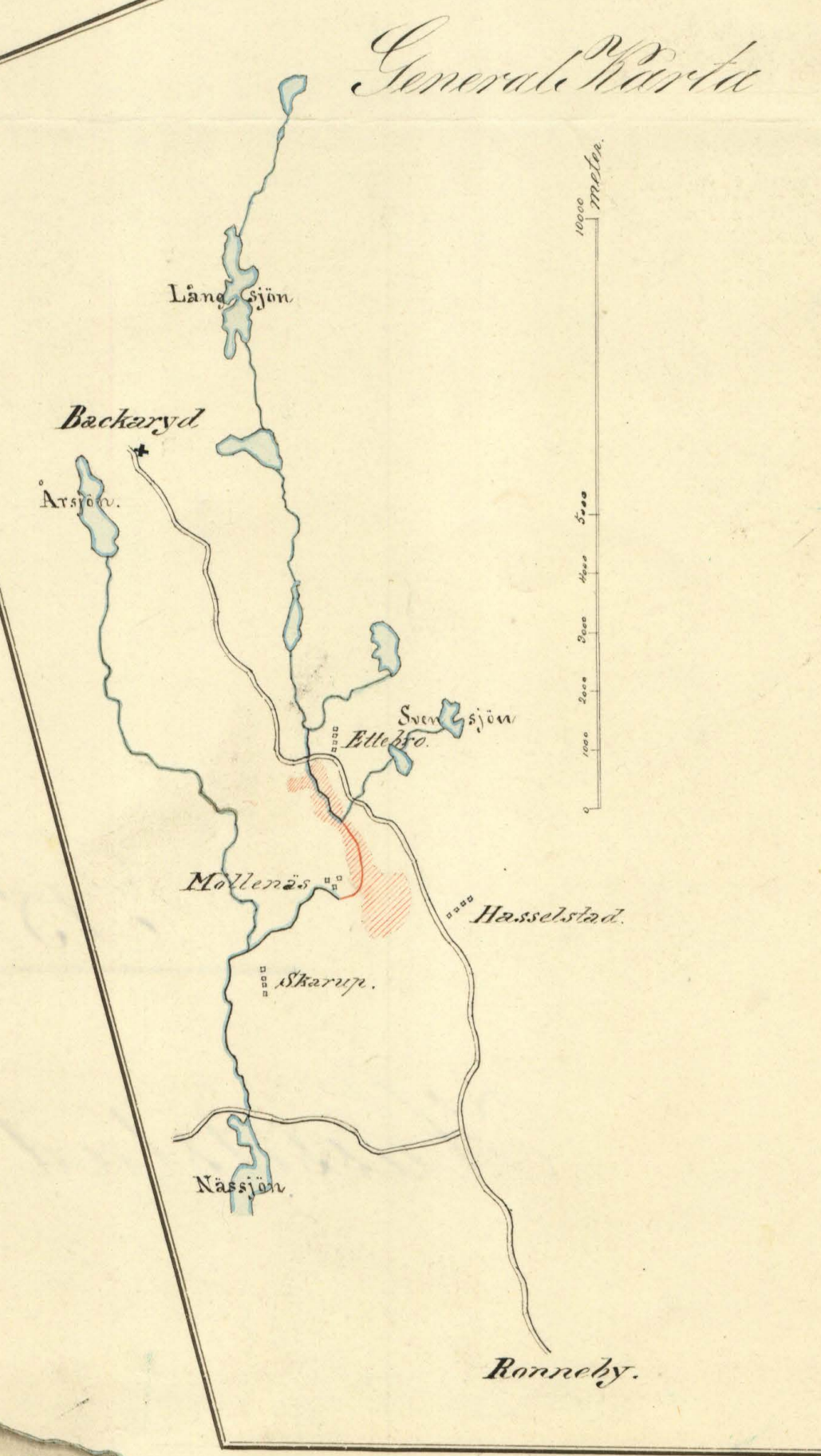

Plan
för
vattenreglering från föreståndiga länsländiga
Möllenäs, Ekebro och Hasselstads byar
Ronneby socken af Blekinge län
uppgjord år 1835 af
A. Schimmer
Reviderad år 1835
af
And. Bentzer
Revisör i Blekinge

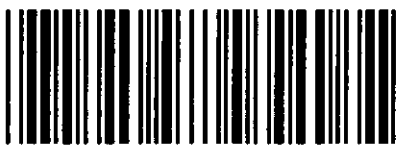
Profil af hafvudslöppet.

Öfver siffrorna i profilen angifva gräfningsdjup i fot och meter
a — — — — — för dylen
b — — — — — för dylen bottenlinje

1001
A 10006
Ar 2 Blekinge 1714

Akt nr:
A6

AU\$A6

Offskrift

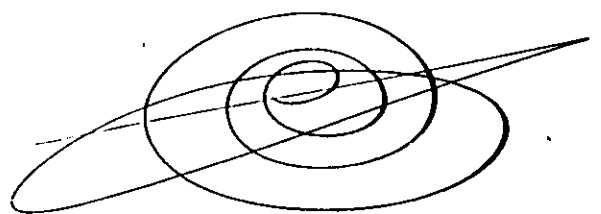
A6

K

1.0006

Efter ingångne requisition om
agronomiskt biträde i och för
undersökning för beredande af
förbättrade vattenafloppsfrån af
vatten besvarade frostländiga ytor
inom Hasselstad, Ettebro och
Möllenas uti Ronneby socken af
Blekinge län, samt deraf förav-
ledd utskifvelser från Landbruks-
Akademiens förvaltningskommitté,
instälde sig under tecknad för-
leden sommar vid nämnda byar,
samt får nu, efter drötsades ut-
förda undersökningar, och med
afvägrande af de där samma grun-
dad plan och förslag till vatten-
afloppsfrågor förbättrade, i hithör-
ande ämne anföra följande:

Bestämt nedom Hasselstads by och lands-
vägen mellan Ronneby samt Bätkaryds kyrkor (se
Generalkartan!) utbreder sig en öppen dalgång,
genomfluten af ett från den en mil norrifrån
belagna Rångsjön framrinnande vattendrag.
Denna dalsänka, med i allmänhet ganska bördig jord-
man, inneslutar de omnämnda tre nio byarnas
åker- ångs- och odlingsmarker. Allt ifrån den
trakt af Ettebro bys egområde, der lands-
vägen passerar tvärför vattendraget, samt

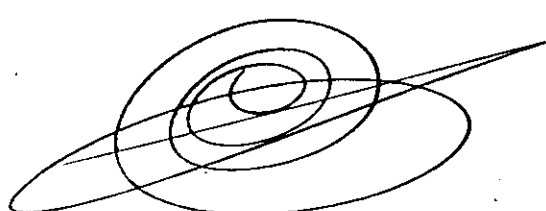

vatten, som och kötsädb under kalla vägar, och
det liden intet lifvel, att en så vidsträckt moss-
mark, som dels öfversvämmas, dels längre tid ligger
genomdränkt af kallt vatten, måste utöfva ett synner-
ligen ogynnsamt inflytande på växtodlingen i allmänhet.

De ansträngningar fördegärens hittills nedlagt
på aflöppets utvidgning genom Möllens marker,
- enligt uppsigft skola sprängnings- och schaktnings-
arbetens kostad omkr 4000 kronor, hvilket icke synes
öfverdrifvet - hafva icke lemnat tillfredställande re-
sultat, emån berg och sten schaktet fortfarande äro
för tränga att framsläppa den påträngande flodvattenmängden.

Som fördegärens munna öynas uppsigft för-
hoppningen att med utslutande egna tillgångar fullfölja
arbetet, men tänkt sig möjligheten att erhålla någon
del af dertill behöfliga medel genom den utaf
Riksdagen anslagna frostminskningsfonden,
så anser jag mig böra förörda bifall till en
dylikt ansökan, i anseende till de betydliga
kostnader, som redan på företaget äro nedlagda,
och del gynnsamma inflytande af ett betydligt jord-
område, som blefve en följd af dess fullständiga
genomförande.

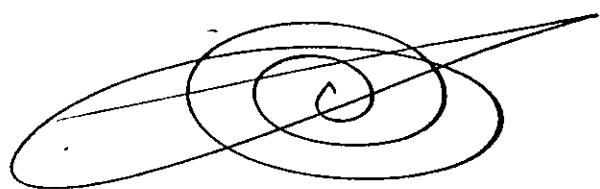
Inom huru vidsträckt område det välgörande
inflytandet af denna vattenanledning kan blifva
skönjbart, möter stora svårigheter att i siffertal
angifva. Att ungefärligen 95 hektar jord deraf
befrias från direkt öfversvämning, inberäknad ofvann.

beskrifne mossmark, låter sig visserligen beräkna, hvaremot det klimatiske inflytandet är svårare att begriåsa. Man torde dock ej gå af öfver sanningen, om man antager att 25 hektar odlad mark inom Möllnäs och Ettebro, längs dalsträckan mot nordväst, samt full lika stor areal inom Hasselstads egor i öst, eller snare ännu större jordvield, skall röna inflytande af sänkningarna.

Förslaget omfattar, såsom hufvudsak, afloppets utvidgning och fördjupning genom Möllnäs härdjord. Vid bestämmande af arbetspriset å bergsprängningen är afseende påstätt dels vid sårigheten att uti de tränga schaktet undanhålla påträngande vatten, dels vid bergstens skörighet, och torde det rädda priset 6,50 kr. per kubikmeter snarare vara lågt än högt. - Derjämte har jag funnit skälighetsföreslå ränningsarbetets utsträckande till 1000 meters längd uppåt vattendraget till ränningskröken mellan Möllnäs och Ettebro marker, der tillloppet från Svensjö infaller. Öfver nämnda punkt ökar vattendragets lutning och öfversvämning af flodvattnet är ej vidare att befara.

Vattensamlingsområdet utgör cirka 0,4 kvadr. mil, och med antagande af en flodvattenmängd om 300 kubikfot per sek. och kvadr. mil, bör afloppet afleda 120 kub. fot vatten i sekunden

Med en bottenlutning af 1:1000, samt de i profil-
kartan angifna dimensionerna å afloppet bör
denna vattenmängd kunna afledas vid 1,05 meter
(3 1/2 fot) stigning i grafven.

Med iakttagande af att i enlighet med försla-
get, bottenbredden i bergschaktet läges 3,3 meter
= 11 fot, samt sidorna erhålla en för bergsprängning
anpassad lutning samt att botten nedlägges 3,6
meter = 12 fot under den öfre filpunktten, samt 2,5
meter = 8,5 fot under den nedre, både uttagna
som kors i sten eller hålla på södra sidan af ån,
erhåller afloppet i öfrigt följande dimensioner
angifna i fot och tum.

Vid N° 1 och 2.

N° 3
" N° 4
" N° 5
" N° 6
" N° 7
" N° 8
" N° 9
" N° 10

Remning i gamla
nånnan genom
Möllnäs och
Ettebro lös-
porcl.

N° 11 bergschakt
" N° 12 bergschakt
" N° 13 bergschakt
" N° 14
" N° 15

Möllnäs
harspång

Öppning	Bergschakt		Bottenbredd	
	Fot.	Tum.	Fot.	Tum.
5		18	5	6
4	5	17	3	6
5	3	19	2	6
5		18	5	6
4	6	17	5	6
5	4	19	5	6
6	4	22		6
5	1	18	7	6
5	7	20	3	6
5	8	20	5	6
7	4			11
7	3			11
6		22		7
4	9	19	3	7

Vid N° 16 _____
 " N° 17. bergskakt _____
 " N° 18. _____ S^o _____
 " N° 19. _____ S^o _____

Bredd fot	djup tum	Bredd fot	djup tum	Bredd fot
5	8	21	5	7
6	8			11
6	2			11
1	7			11

Kostnadsförslag
 Dagverkspriset är beräknadt till 2 Kronor

Läge	Längd meter		kubik meter	à Kronor	Kronor
1-11	980	Renning i gamla årånne, lera	2940	0.45	1323.
11-13	94	Bergsprängning i gla rånne, skörigt	310	6.50	2015.
13-17	360	Renning i gamla årånne, sandbl. lera jemt mindre stenar samt pinne	1315	76	994 40
		Bergsprängning i botten af årånne	168	7	1176.
17-19	80	Bergsprängning i gamla årånne, skörigt	269	6.50	1748.50
		Tillägg för eldning af redskap, tusen under arbetet m. m. omkr. 12. proc. af ofvanskäende summa			873.10
		Summa Kronor			8130.

Arbetet bör kunna utföras under loppet af 2, högst Tre m. ås tid.

Uppsala i Jan. 1885.

K. A. Schönmeier.

Rätt afskrifvet, betyga

J. J. Abrahamson
 O. Carlström

Entreprenad Kontrakt.

År 1885 den 14de November, sammanträdde undertecknade sällens arbetsstyrelse utsedde ledamöter vid utgållsliktet å hemmanet Mållens egor, för att enligt förutgången kungörande genom entreprenad auktionen till den minskjufvande kortackordera det skattning och sprängnings arbete som skall utföras i enlighet med derafver fastställd plan.

sedan skickat till 12 på dagarna och flere spekulanter sig infunnit förtegs förvaltningen, dervid sällens vilkor för arbetets utförande stadgades.

1° Att arbetet skall börja redan under innevarande år, och så fortgå, att det kan vara till afslutning förvidt den 1 September 1887.

2° Arbetet som skall utföras i enlighet med den af Kongl. Majts den 11 sistlidne September fastställda plan och projekt med tillhörande kraftvärkeräkning, hvilken sistnare handling liksom upplästs, hvarefter spekulanterna erhöles råddum att noggrant taga dessa handlingar i ögonsekte, för att kunna sätta sig in i alla dess detaljer, och sålunda med säkerhet kunna göra sig fullt förhågna, emär den blifvande entreprenören skall vid arbetets utförande ställa sig till oavkortad efterrättelse den åberopade fastställda arbetsplanen.

3° Skulle entreprenören aukstätt arbetsplanens tydliga föreskrifter, andäck tillåta sig att från den minnande planen göra afvikelser, trots Arbetens ledarens och arbetsstyrelsens allvarliga föreställningar, eller att till den bestämde dagen icke hafva utfört arbetet, så att det då kan vara till af-

syning färdigt, hvilket kan förändras till den på-
förd, att entreprenörerna lojer för att på återbetalning
hvad de af Statskassan uppkurit tillika med ränta
deri; Skall entreprenören som påhanda på ett
eller annat sätt befunnits vållande dertill, vana
skyldig att till Statens återgåfva det uppkurna
beloppet samt ränta, och såhanda hålla delgarne
skadeslösa.

4te Under diknings och sprängningsarbetets ut-
förande vid de tvänne broar som äro lagda öfver
vattendraget, den ena vid en afsvärg och den an-
dra vid utfartsvägen för Mälarens Åboar; skall
entreprenören vid dessa ställen apparera arbetet
så, att trafiken öfver dessa broar inte hindras.
och derest någon af dessa broar skulle på ett
eller annat sätt skadas, åligger det entreprenören
att förjätta broarna i samma parkara skick, ut-
hvilket de förut befunnits.

5te Under arbetets gång eger arbetsstyrelsen så väl
tillsamman, som hvar och en af dess ledamöter
serfildt rätt, att när de på finna för godt in-
spektera arbetet, och åligger det entreprenören
att ställa sig till efterrättelse de föreskrifter som
vid dessa tillfällen honom skäliggen föreläggas, hvar
öfver arbetsledaren öfver skall hafva noggrann
tillflyk.

6te Den blifvande entreprenörerna för på-
handa uppkur, att en tredjedel lyftas då arbe-
tet är påbörjat, en tredjedel då arbetet är till
hälften utfört, och återstående tredjedelen då
arbetet är färdigt samt underbörjan insynas
och godkändt, samt fullständiga ritningar aflämnas, utgörande hvar arbetet
7te Det skall åliggera den blifvande entreprenören

att anskaffa godkänd borgen, så väl för de på-
ninge förskatter som upphäres, som afven för ar-
betet i alla dess delar fullständiga utförande, derest
något afseende skall påstås vid hans gjorda auktion.

Slutligen förbehåller sig arbetsstyrelsen en
timmes pröfning af skeende auktion.

och dessa vilkor utropades kunnade arbete
till en början för 12,000 kronor som efter flera
underbud nedgick till åtta tusen Etthundra femtio
kronor, bjodt af Hennesmargareta Mattis Sam-
uelson i Hasselåsa hvilket med klubbslag be-
stods. Och blev detta auktion af arbetsstyrelsen an-
taget. — Måhvar som afven
Eric Pettersson Ola Nilsson
Chr. Mattis Jon

Med följande kontrakt förklarar jag mig nöjd
och förbinder mig uppfylla de i detta följande för-
skrifna vilkor.

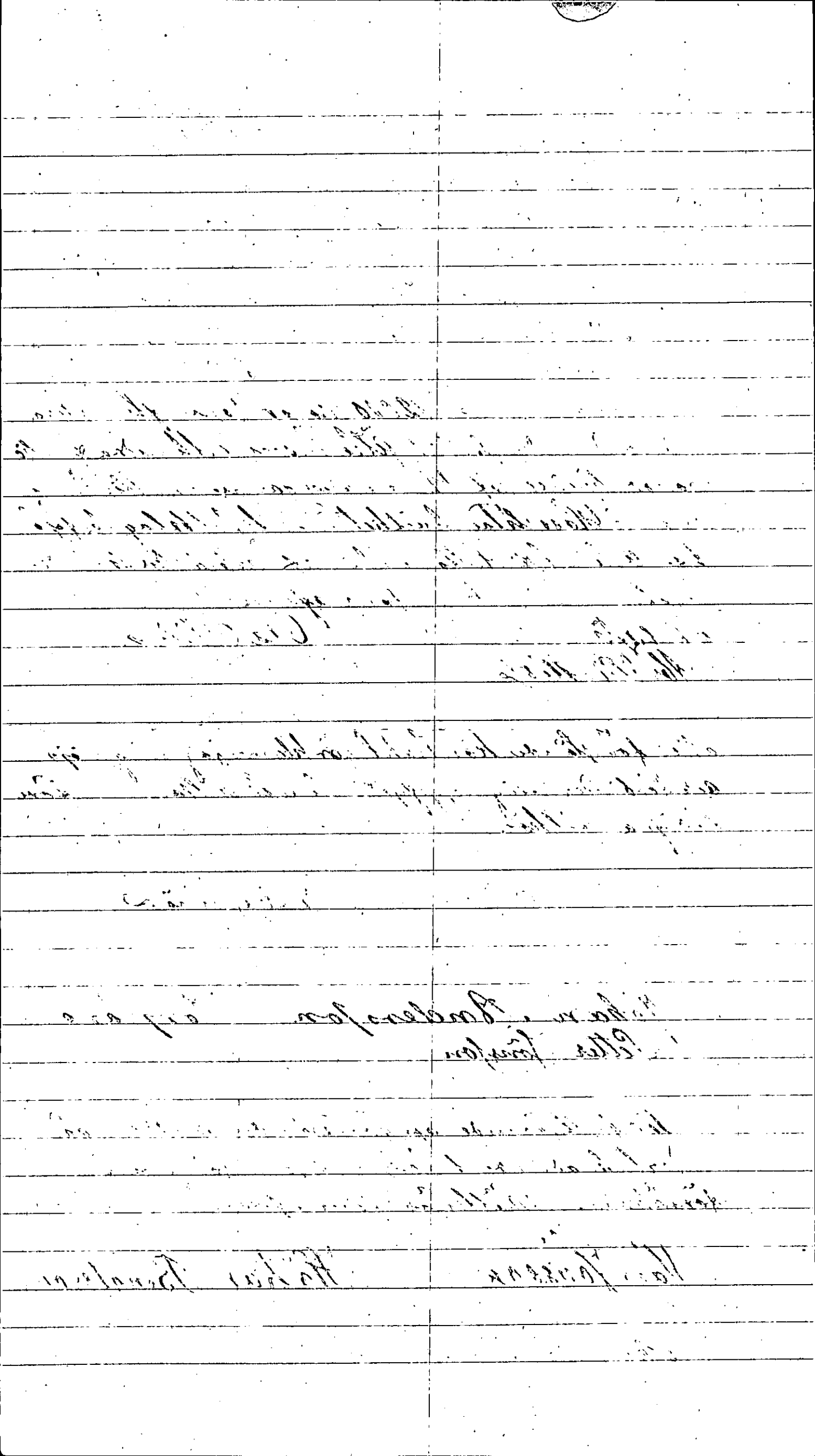
Mattis Samuelson
Entreprenör

På en gång närvarande vittnen

Johan Andersson Torpare
Petter Jonsson Torpare, och Byggnadsföreståndare.

För fullgörande af förestående kontrakt på
underskutnad i full borgen såsom föregående skuld
försäkras. Måhvar som afven

Mans Jonsson Håkan Bengtsson
På en gång närvarande vittnen.
Johan Andersson Jonas Pettersson

I anledning af denna dag hålles entre-
prenad auktion för afvikningen af Harscheld
Mälhus och Eltebro, vattenrännke och frögt-
förande Mose, hvarvid entreprenadsumman
bestämts att utgå i trene terminer. Så
för undertecknade arbetstypen härmed enligt
föreläggande vördsamt förslår, att stats-
bidraget Svätusidjikhundra (2700) kronor,
som Kongl: Maj:te i nåder anvisat för
bidrag för ifrågakommande arbetes utförande,
måtte utgå i trene terminer sålunda;
att Ett tusen kronor lyftas då arbetet
är påbörjat, Ett tusen kronor då arbetet
är till hälften utfört, och återstående Sjue-
hundra kronor då arbetet är färdigt, samt
i föreskrifven ordning insynat och godkändt.

Mälhus den 14 November 1885.
Eugén Persson Ofr: Mattijärn
Ola Nilsson

Egentliga nämndens medlemmar bestyrelse
af af på en gång närvarande vittnas
Johan Andersson Torpane
Jonas Pettersson dito

1000 Kr

1000 "

700 "

2700 Kr

Undertecknade jag som vald arbetsstyrelse för
spörkingen af Hasselstads Mölhuvs och Elbro
vattenkraft och följande. Masse, höra
dessa dag uppdraget af Inspektören
M. Petersson i Hasselstad att jag som arbets-
ledare utföra nämnde arbeten. Lutygar.
Mölhuvs den 14 November 1885.

Stugbetslärare Ola Nilsson
Huv: Mattiasson

Egenhändig. Notariebetyg beviljas
Johan Andersson Torpare
Jonas Pettersson

officiellt

Tratakall hällit i Ettelro
Skolhus vid sammanträde med
underskrifna deligare i afdrä-
ningsföretaget, för Harschled
Möthen² och Ettelro vatten-
dränke och fröstförende Mader
och Mosse, den 7 November 1885.

I anledning af Kongl. Majts Näriga bref
den 11te September ditta år, hvarigenom an-
visats 2,100 kronor statsbidrag för tillbygg-
ning af aquaduktmätte byars vattendränkar
och fröstförende Mader och Mosse, så hade
genom skrifvelse från Kongl. väg och vatten-
byggningsstyrelsen, genom Kongl. Majts Befäl-
lingshafvandes förfog, delgivits oss under-
teknade intressenter i aquaduktmätte drä-
ningsföretag, som hade enligt nämnde skrif-
velse att, ställa sig till efterrättelse den af
Kongl. Majts fastställda plan för ifrågakom-
de arbetes utförande, hvarvid föret. vore
ifrågasatt att, utse en arbetsstyrelse som
hade i uppgift att å samtliga intressen-
ternas vägnar, dels afsluta kontrakt med
Kongl. väg och vattenbyggningsstyrelsens
i enlighet med det handlingarna afjängande
formular, å Kongl. Majts och kronans väg-
nar, samt lyfta statsbidraget; äfvenom att,
skynsamt vidtaga åtgärder för arbetets
påbörjande redan under innevarande år,
och dervid bestämme i huru många termi-
ner som kostnader för arbetet bör utgå,
likasom att, uttärpa i öfriga och uppbära
den afgift som för detta arbete utöfver

Stadskörväget på hvarje deligare sig belopit efter
sådan grund, att jordarealen som torrlaggs
och förbättras, skall utgöra leifstämme för
hvarmycket som på hvarje deligare sig belopit,
i enlighet med den af Landtmästare förut
gjord uträkning, i anledning af en förväende
tvist om samma diknings företag, hvilken
uträkning gillats af Medelte Hårad Rätt vid
tvistens afgörande, hvadan såvitt grund af
af nu i alla godkännes att landartien ytterst
till vid det nu ifrågakomma diknings och Spry
ningsföretaget.

I äfven skall det äligga denna arbetsfyr-
se att vidtaga alla för företaget erforderliga
steg, för så väl dess påbörjande, som dess
fortgång, hvilken bör så fort som möjligt, arbetet
kan den 1 Septembris 1887 vara till afstyning
färdigt, i enlighet med den af Kongl. Majts
fästade arbetsplan.

Efter någon afvärläggning om detta diknings
företag, beslutades af undertecknade deligare
som förklarade sig villige att ingå på före-
taget efter den uppgjorda planen, att väja om
Arbetsfyrse, hvilken skulle bestå af tre per-
soner. Och valdes här till undertecknade deliga-
re, Riksdagsfullmäktig August Petersen
i Hasselö, Huvmanseyaren Ola Nilsson
i Ettebro och Huvmanseyaren Abram
Mathsson i Mälleså. Och förklarade de
för företaget intresserade sig nöjda med hvad
denna arbetsdirektion i deras vägnar i
denna fråga lagligen gör eller låter. Och
skulle denna direktion, eller den led-

mot af de följande som bekräftas med det stör-
sta besvär², vara berättigad till ersättning för
sina resor och tidoppgiften, jämte de utgifter
som af honom i och för saken oöfverkomligt
mått utgått.

Följande beslutet bekräftar Eltbro som
Ofvann.

Stugbåtsman Abraham Mathsson	
Anders Jönsson	P. A. Petersson
Ola Niks son	Carl Ekström
Håkan Jönsson	Nils Persson
Ener Olsson	Mathis Olsson i Eltbro
Mathis Samuelsen	Johan Oredson
Jöns Månsson	Mathis Olsson i Hasselstad
Håkan Bengtsson	Måns Andersson
Måns Jönsson	Jöns Månsson
Henrik Ekesson	Håkan Niks son
	Ola Mathsson

Egenhändig påminnelse om beslutet
en gång närvarande vidtogs
Johan Andersson Torpare
Jonas Petersson

Rätt afkräppligt bekräftar.
Hasselstad den 17 November 1885.
Stugbåtsman

Trinitat, Moss. Statkontant den 19 Januari 1886

Kontrakt.

K

A6

1*0006

Sedan Kongl. Maj:t under den 11 September 1885
i och för afdelning af en fristående moss till-
hörsande byarna Lassestad, Båker och
Källensås m. fl. Ranneby socken af Helsingborgs Län,
enligt af Länshöfvingen R. A. Schönmeyer
upprättad af Kongl. Maj:t fastställd plan och i
beaktad afskrift härvidt bilagda kostnadsförslag,
i under beviljat och anslag utan återbetalnings-
skyldighet af K. S. Sörensen i Lund (2,700) Kronor,
s. d. i enlighet med Riksdagens för dylikt
statsbidrag åtnjutande gifna, af Kongl. Maj:t gilla-
de föreskrifter, hafva undertecknade, enligt
bilagda protokoll af den 7 November 1885 af
Samlige delegerade i företaget Valda Direktion
i deras vägnar, i och för detta företag med
Kongl. Maj: och Wattenbyggnadsstyrelsen, i Kongl.
Maj:ts och Kronans vägnar, afslutat följande
Kontrakt, varigenom vi åtaga oss följande
oss:

§ 1.

Att vattenafledningen och afdelningen, hvarvid
vi äro skyldiga att underkasta oss alla de
viktiga och kontroller, som af Kongl. Maj:t
prövas lämpliga och nödiga, skän senast
börjas år 1885 och fullbordas inom den
1 September 1887, i möttad öfverensstämmelse
med den fastställda arbetsplanen, utan att
anspråk på ytterligare bidrag af allmänna
medel må vidare kunna väckas; Skerlands
intressenterne genom Kontant tillskott, ma-
terialiv, arbete eller annat bidrag bestrida
hvad utöfver statsbidraget kan erfordras för

företagets fullbordande, samt för framtiden under
hållna de utförda arbetena intill dess sådan under
hållskyligheten kan vara andra i låga ordning
älagd, eller vederbörande från underhållskyligheten
befrims.

§ 2.

Att i händelse afvikelse, utan dertill erhållen
vederbörlig tillåtelse, skett från den fastställda
arbetsplanen, eller arbetet, utan af Kungl. Maj:
medgifvet anstånd med determination af förändring,
icke blifvit fullbordadt inom därför bestämmd
tid, det då ankommer på Kungl. Maj: att
såta inställa all vidare utförande af statshäns-
get samt återfordra hvad deraf uppkommit,
att på en gång eller efterhand till Kungl.
Statkontoret inbetalas inom den tid, som
bestämmer af Kungl. Maj: eller Riksdagen,
derför vederbörande i sådana lyftade och
återbörna medel jemväl erläggas fem procent
ärlig ränta från lyftningsdagen till dess återbe-
talning sker.

§ 3.

Att för den tjänsteman, som af Kungl. Maj:
och Mattenbyggnadsstyrelsen förordnas att i arbe-
tet verkställa beviljning, afseväsa de personka-
per, som blifvit förordnad öfver företaget, samt
det eller de kontrakt om arbetets utförande
på entreprenad till vissa delar eller i dess
helhet, som möjligen afslutas.

§ 4.

Att om verkliga kostnaden för arbetets af-
förande befinnes understiga den beräknade,
af vederbörande myndighet granskade och
godkända kostnaden, skall det beviljade

anslaget minskas med så stor del af den
ifrigtvarande besparingen, som det beviljade
anslaget utgjört af den beviljade kont-
rakterna.

§ 5.

Att, innan ståt delar af statsbidraget
för lyftas, hafva till Kongl. Maj: och Rättens
byggskattsbyråelsen aflemnat fullständiga ritningar,
af hvilka hvar arbetet blifvit utfördt.

§ 6.

Att, godkänna alla kontrakter utan undantag,
af hvilka nämnda de vara må, som i följd
af detta anslag förordas för Kongl. Stats-
kontoret.

§ 7.

Att för fullgörandet af detta kontrakt
ställa sådant säkerhet, som af Kongl.
Maj: kan i måder godkännas.

Till yttermera visse är häraf för likt
lydande exemplar upprättade, som skedde
i Skarshuset den 13 November 1885.

August Petersen Riksdagsfullmäktig

Ola Nilsson

Humanskyare

Abi: Mattsson

Humanskyare

Att August Petersen, Ola Nilsson,
och Abraham Mattsson, i begges när-
varo egenhändigt undertecknat följande
kontrakt, intygas Skarshuset som
afvar

Johan Andersson

Torpare

Jonas Pettersson

(Vänd)

Jemlikt Kongl. Majt^{ts} nådiga bref den 11 September 1885 antages Kongl.
Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsens förslag, å Kongl. Majt^{ts} och Kämans. vägnar,
före stående kontrakt. Stockholm den 11 Januari 1886.

Carl Beyer.

St. Sydén.